

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2708/2022
28.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасмине Стаменковић, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., коју заступа Драгана Милидраговић, адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „Радосно детињство“ Нови Сад, коју заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2394/22 од 20.06.2022. године, у седници већа одржаној 28.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2394/22 од 20.06.2022. године тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиле и потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1742/21 од 15.03.2022. године, а захтев тужиле за накнаду трошкова поступка се **ОДБИЈА**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове ревизијског поступка од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1742/21 од 15.03.2022. године, одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавезе тужена да јој за период од 01.04.2018. до 31.02.2021. године исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада износ од 103.222,25 динара са законском затезном каматом од 14.07.2021. године до коначне исплате и обрачунату законску затезну камату од 13.07.2021. године у износу од 17.034,49 динара, као и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 83.692,20 динара са затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату од 13.07.2021. године у износу од 13.031,12 динара. Обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 56.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2394/22 од 20.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и обавезана тужена да тужилци за период од 01.04.2018. до 31.02.2021. године исплати: накнаду трошкова за исхрану у току рада износ од 103.222,25 динара са затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату до 13.07.2021. године у износу од 17.034,49 динара, накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 83.692,20 динара са затезном каматом од 14.07.2021. године до исплате и

обрачунату затезну камату од 13.07.2021. године у износу од 13.031,12 динара и накнади јој трошкове парничног поступка у износу од 64.000,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, све у року од осам дана. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 56.400,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код тужене запослена на радном месту ... у вртићу „...“ са коефицијентом за обрачун плате 6,30%. У спорном периоду од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године, тужена је тужиљи обрачунавала и исплаћивала зараду тако што је основицу коју објављује Влада Републике Србије множила коефицијентом радног места на основу метода обрачуна плате од почетка примене Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), а почев од 2001. године. Пошто је тако добијена висина основне плате, у спорном периоду, била нижа од износа минималне зараде, тужена је тужиљи сваког месеца вршила корекцију плате до износа минималне зараде, па је тужиљи у спорном периоду, исплаћивана плата у висини минималне зараде. У обрачунским листама плата тужиље није исказивана, као посебна ставка, накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Вештачењем је утврђено да, на основу присуства на раду и најповољнијег критеријума у упоредним важећим Колективним уговорима у Републици Србији, дневни износ топлог оброка је 250,00 динара бруто, а регрес износи 1/12 од минималне зараде по запосленом у Републици Србији. По мишљењу судског вештака економско-финансијске струке неисплаћени топли оброк за тужиљу у спорном периоду од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године износи 103.222,25 динара, а законска затезна камата обрачуната до 13.07.2021. године износи 17.034,49 динара, док неисплаћени регрес, у истом периоду износи 83.692,20 динара, а обрачуната законска затезна камата до 13.07.2021. године износи 13.037,12 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби Закона о платама у државним органима и јавним службама одбио тужбени захтев. Другостепени суд је усвојио жалбу тужиље преиначио првостепену пресуду и тужену обавезао да јој исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у спорном периоду утврђен вештачењем, са припадајућом каматом, јер су закључили да у износу минималне зараде, по дефиницији из члана 111. Закона о раду, не може да буде садржана предметна накнада трошкова, независно од чињенице што је одредбом члана 4. став 1. Закона о платама у државним органима, јавним службама прописано да коефицијент изражава сложеност послова,

одговорност, услове рада и стручну спрему, а ставом 2. истог члана, да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. По мишљењу другостепеног суда, у ситуацији када је тужена тужили исплаћивала минималну зараду следи да тужили није исплаћен топли оброк и регрес, па је тужена дужна да јој ту накнаду исплати у износу утврђеном вештачењем, правном аналогијом, према критеријумима у упоредним важећим Колективним уговорима у Републици Србији за предузећа која се финансирају из буџета, који су били важећи у истом временском периоду на који се односи и предметно потраживање тужиле.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017... 129/2021), у одредби члана 187. став 3. прописује да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (члан 1. став 1. тачка 3.). Одредбом члана 3. став 1. тог Закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. На основу одредбе члана 4. став 1. истог Закона, прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а став 2. истог члана Закона, да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебан Колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15 и 99/20), у одредби члана 20. прописује елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са Законом (став 1.), а уколико је основна плата запосленог, која је утврђена на основу основице за обрачун плата и коефицијента из прописа о коефицијентима за обрачун и исплату плата, за пуно радно време и остварени стандардни учинак, ниже од минималне зараде, основна плата запосленог утврђена на горе описани начин, исплаћује се у висини минималне зараде (став 2.).

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), у одредби члана 118. став 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5.) и регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6.), а према ставу 2. те одредбе Закона, висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана мора бити изражена у новцу. Одредбе овог Закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено, на основу одредбе члана 2. став 2 тог Закона.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка бб. те Уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове Уредбе, које се примењују на запослене у предшколском васпитању и образовању.

У конкретном случају, тужиља је запослена у предшколској установи, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијерна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорностим запослених нису другачије уређени. Пошто посебан закон (Закона о платама у државним органима и јавним службама) прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног Закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Дакле, на основу горе наведених прописа, произлази да су примања по основу накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржана у коефицијенту као једном од елемената плате, па не постоји правни основ за остваривање предметног права тужиље садржан било у општем било у посебном акту. То значи да тужиљи не припада право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора пошто су те накнаде садржане у коефицијенту њене плате, па је то што је тужиљи, у спорном периоду, исплаћивана минимална зарада без утицаја на одлучивање.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој, на основу одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку припадају трошкови тог поступка на име ангажовања јавног правобранилаштва, на основу одредбе члана 162. Закона о парничном поступку, у износу од 18.000,00 динара, одмереним применом важеће Адвокатске тарифе („Службени гласник РС“, бр. 37/21 од 14.04.2021. године).

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Јасмина Стаменковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић